

אוצר הנפש

* **		
19:28	18:17	י-ם
19:30	18:34	ת"א
19:30	18:27	חיפה
19:29	19:35	ב"ש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי הרב יצחק גינזבורג שליט"א

אוצר הפרשה אוצר הסיפור

אדמו"ר הזקן הופך קללה לברכה

בבית מדרשו של אדמו"ר הזקן, היה הוא בעצמו הקורא בתורה. פעם אחת, בשבת פרשת כי תבוא, לא היה אדמו"ר הזקן בביתו ואדם אחר קרא בתורה. בנו של אדמו"ר הזקן – רבי דובער, "אדמו"ר האמצעי" – שהיה אז עוד לפני בר-מצוה, בשומעו את הקריאה נחלש ונפל למשכב מרוב עגמת נפש על הקללות שבתוכה בפרשה זו. חולשתו היתה כה גדולה עד שביום הכיפורים שאחר-כך היה אביו מסופק האם יוכל לצום. שאלו את הנער, הרי בכל שנה אתה שומע את הקריאה, ומה קרה דוקא השנה? השיב רבי דובער: בכל שנה אבא קורא ואז הפסוקים לא נשמעים קללות.

בשומעו את הקריאה נחלש ונפל למשכב מרוב עגמת נפש על הקללות שבתוכה בפרשה זו

היכולת של אדמו"ר הזקן להמתיק את הקללות מגיעה ממשה רבינו (וצדיק אמיתי ממשיך את משה בדורו). משה אמר את הקללות מפי עצמו – כמו כל ספר דברים שהוא דברי משה לישראל – וודאי כוונתו היתה רק להיטיב לישראל, שהרי "משה רבינו אוהב ישראל היה". וכן אומרים חז"ל "הקל משה בקללותיו" ובכך הטמין בהם את שורש המתקת הקללה והפיכתה לברכה. אבל לא כל אחד יכול להבחין בהמתקה הזו, אלא מישהו כמו אדמו"ר האמצעי שגם הוא חדור אהבת ישראל ובשמיעתו הפנימית הוא מזהה את הברכה. בפרשה הקודמת קראנו "ולא אבה ה' אליך לשמוע אל בלעם ויהפך ה' אלהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך ה' אלהיך" – אדמו"ר האמצעי קיים בעצמו "ולא אבה... לשמוע אל בלעם.. כי אהבך", הוא לא יכול לשמוע קללות על עם ישראל, ואדמו"ר הזקן קיים בעצמו "ויהפוך... את הקללה לברכה כי אהבך".

(מתוך "דבר יום ביומו")

שמחת הבאת הביכורים

מתוך הכרת הטוב

כי תבוא היא הפרשה החמישים בתורה. הדבר רמוז בפסוק הפותח "וְהָיָה כִּי תָבֹא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נַחְלָה וְיִרְשָׁתָהּ וַיִּשְׁבְּתָּ בָּהּ" – אם סופרים רואים שיש בפסוק חמישים אותיות! המספר רמוז שוב בפסוק הבא: "וְלָקַחְתָּ מֵרֵאשִׁית כָּל פְּרֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תָּבִיא מֵאֲרֶצֶךָ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ" – המלים "כָּל... לָךְ" בגימטריא 50.

משמעות הדבר מכוונת ל"חמישים שערי בינה", שמתוכם 49 הם בהשגת האדם ואילו השער החמישים בא מלמעלה, כולל הכל. המידה הפנימית של ספירת הבינה היא השמחה (כאשר האדם שומע ומבין זו שמחה אמיתית), וכן בפסוקים שלנו מדובר על הבאת הביכורים מתוך שמחה, "וְשִׂמְחַתְּ בְכָל הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לָךְ ה' אֱלֹהֶיךָ וּלְבֵיתְךָ". תחושת השמחה היא תוצאה מהכרה במתנה הטובה שה' נתן לנו. בפרשיה שלנו חוזר הפועל נתן שבע פעמים בצורות שונות, שבע הוא הבסיס של 49 וזהו רמז נוסף ל-49 שערי בינה ושער ה-50 הבא אחריהם.

כאשר אנו מכירים בטובה שה' נתן לנו, מתוך אהבה וחסד, אנו מחזירים לו אהבה בהבאת הביכורים, זו אווירת החסד המקיפה את ראשון של הפרשה.

(מתוך "דבר יום ביומו")

אוצר קצו

זעם ממתק

"ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת ה' מעשה..." קודם כל נשאל, על מה ה' זועם? על הפרט או על הכלל? כתוב "ואל זעם בכל יום". בגמרא כתוב שהוא זועם על הכלל, לא על הפרט – לא זועמים על הפרט. בארור כתוב "ארור האיש" – כל פעם "האיש" הוא הפרט. איש יכול לעשות משהו שמגיע לו קללה בלשון ארור, אבל זעם הוא על הכלל, וזה גם ממתיק את הזעם. אם חלילה ה' היה זועם על הפרט הוא היה משמיד אותו לגמרי, אבל כשהוא זועם על הכלל הוא יכול לסבול זאת – כבר מתחיל להתמתק.

(משיעור ו' תמוז ע"ו)

י"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב: דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר התבונה

ח"י אלול – חיות ושמחה

היא בינה ובינה היא תפיסה וקליטה, שתי בחינות של בינה (כח התפיסה, לתפוס את הברקים שהשכל מבריק, החיות) ותבונה (כח הקליטה, לקלוט זאת בלב, בנפש). כאשר האדם תופס וגם קולט בפנימיות הוא מתמלא שמחה, "נתתה שמחה בלבי", ואז הדברים שמחים כנתינתם מסיני.

שוב, התכל'ס של חב"ד היא לא שאדם יהיה משכיל גדול, התכל'ס היא שיתפוס במח ויקלוט בלב את האור האלוקי ויהיה שמח ("שמחו צדיקים בהוי"ו", בגילוי אור הוי' במח ולב). לא כל כך שומעים את זה – התכלית של חב"ד היא שתשמח.

יש שני סוגי שמחה. יש שמחה של התם של רבי נחמן ב"מעשה מחכם ותם" – החכם הוא הכי עצוב שם, כל הזמן מר לו מכל דבר, מלא תלונות, לא מבסוט מכלום. למה? כי הוא הכי חכם, כך הוא חושב. באמת הוא הכי מצליח בחכמה שלו, אבל בסוף הוא הכי עצוב. מי הכי שמח? התם. אצלו הכל טוב. זה סוג חשוב מאד של שמחה, שמחה של יהודי פשוט. כל בקר קם ורוקד בשמחה רבה ועצומה "ברוך אתה... שלא עשני גוי". וככה הוא שמח כל היום.

בדרך כלל תלמידי חכמים הם עם נטיה לכיוון החכם. לכן רבי נחמן אמר את המשל-הסיפור הזה. מהי חב"ד? חכם אמתי, שהוא שמחה בדרגה של אמא. שוב, יש שמחה של תמימות, של התם. תמימות היא פנימיות ספירת ההוד, הסוף של קו שמאל. ויש את השמחה במקור, מקור השמחה, בבינה, אמא, שרש קו שמאל. יש שני סוגי שמחה, אבל הא בהא תליא – צריך יהודים פשוטים שמחים, כמו התם של רבי נחמן, וצריך חב"דניקים שמחים.

(משיעור מוצאי ח"י אלול ע"ו)

ח"י אלול הוא יום ההולדת של שני המאורות הגדולים, הבעש"ט ואדמו"ר הזקן. הבעש"ט אמר בפירוש שהמזל הגובר שלי הוא ח"י אלול, שבאתי לעולם להכניס חיות בעבודה של חדש אלול.

חדש אלול הוא חדש של תשובה, הכנה לשנה הבאה עלינו לטובה, ועד הבעש"ט היו עושים עבודה זו מתוך מרירות, מתוך הרבה בכי. האריז"ל מסמך את זה על פסוק מפורש, "ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים", ירח ימים של חדש אלול. כך היה, גם על פי קבלה, שאלול הוא חדש שלם שבוכים. בא הבעש"ט ואמר שלא, צריך חיות, חיות היא שמחה. יש שתי תכונות עיקריות של החסידות שהולכות יחד – חיות ושמחה.

לא כל כך שומעים את זה – התכלית של חב"ד היא שתשמח

מה היחס בין החיות והשמחה? תכונות זהות או שני דברים שונים? נאמר בקיצור: חיות באה מחכמה. הפנימיות של החכמה אצלנו היא תמיד בטול, אבל זה שאדם חי – בעל יום ההולדת של היום, הבעל שם טוב, אמר שכל מה שעושים צריך לעשות באבר חי – בא מיסוד אבא ארוך שמסתיים ביסוד ז"א, בלשון הקבלה. כל דבר שעושים צריך לעשות עם חיות. כתוב "החכמה תחיה בעליה" וכתוב "ימותו ולא בחכמה", אין מיתה בחכמה, רק חיות. חיות שוה משיח בן דוד שבא ממוחין דאבא כנודע.

מה לגבי השמחה? כתוב בפירוש "אם הבנים שמחה", השמחה היא תכונה של בינה, אמא. דובר הרבה מאד פעמים שגם אפשר להקביל את שני המאורות הגדולים, שהם משפיע ומקבל – המקור של השמש והירח, שהם משפיע ומקבל – לחכמה ובינה (כידוע הרמז שחכמה – בינה שוה חמה-לבנה).

יש הרבה דברים שאנחנו אומרים על הבעל שם טוב, אבל מה שבעת נאמר, נתבונן ונבקש מה' שנזכה לאמץ ממנו בשנה הבאה עלינו לטובה, היא החיות שלו. מה קשור חב"ד לשמחה? הרי אדמו"ר הזקן הוא חב"ד, הוא שכל. שוב, כתוב "אם הבנים שמחה", אמא בקבלה

אוצר הרמז הקללות מעולם הנקודים

רמז: קללה = נקודה. כל הקללות באו מעולם הנקודים, כל הקללות זה בגלל שיש דברים רק נקודתיים. אפשר לחשוב שנקודה זה חלקיק קטן, אבל לא – צריך דווקא לשבור את הנקודה, לגלות בה את החלקיקים הכי קטנים, ואז הנקודה עצמה מתפתחת להיות קו ושטח. השטח מלא חלקיקים – הכל גלוי ומפותח – והפיתוח זו הברכה (זה עולם האצילות, עולם הברודים).

(משיעור י"ח אייר ס"ט)

אוצר הפתגם

על ידי שאני משפיל את עצמי אני מרומם את המוחין. זהו ווארט אדיר, שאדמו"ר הזקן חוזר עליו כמה פעמים בלקוטי תורה – שעל ידי השפלת הגאווה אני מרומם את השכל.

מהווארטים הכי חזקים של הבעל שם טוב. כל הזמן לבחור במה שה' רוצה, לא במה שהוא יודע. יתכן שה' יודע שתהיה רשע אבל הוא רוצה שתהיה צדיק – יש לך כח לבחור ברצון ולא בידיעה. (אור לי"ג שבט ע"ח)